Пролетарыі ўсіх краін, еднайцеся!
Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

Совецкая Беларусь

ОРГАН ЦК КП(б) БЕЛАРУСІ, СОЎНАРКОМА І ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА БССР

№ 33 (7594) | Серада, 1 сакавіка 1944 г. | Цана 20 к.

... Як ні вялікі нашы поспехі, мы па-ранейшаму павінны цвяроза ацэньваць сілы ворага, быць пільнымі, не дапускаць у сваіх радах зазнайства, самаупакоенасці, бестурботнасці. Не было яшчэ ў гісторыі войнаў выпадку, каб вораг сам скочыў у бяздонне. Каб выйграць вайну, трэба падвесці праціўніка да бяздоння і спіхнуць яго туды.

(З Загада таварыша Сталіна да 26-й гадавіны Чырвонай Арміі).

ЛЕСАНАРЫХТОЎКІ— ФРАНТАВОЕ ЗАДАННЕ

Перад лесанарыхтоўшчыкамі, перад партыйнымі і совецкімі арганізацыямі вызваленых раёнаў Беларусі стаіць вельмі адказная задача: нарыхтаваць і вывезці да месца пагрузкі пэўную колькасць лесаматэрыялаў для аднаўлення соцыялістычнага Данбаса, а таксама фабрык, заводаў і калгасных пабудоў Беларусі.

Найбольш мэтазгодна і поўна выкарыстаць кожны зімовы дзень, санную дарогу—гэта надзвычай важна. Наркамлес БССР, леспрамгасы і раённыя арганізацыі павінны штодзённа кіраваць, арганізоўваць, кантраліраваць выкананне плана нарыхтоўкі і вывазкі лесу. Далёка не ўсе кіраўнікі раёнаў зразумелі важнасць гэтай задачы і сваю адказнасць за яе вырашэнне. Наркамат лясной прамысловасці яшчэ не стаў сапраўдным штабам па кіраўніцтву сваімі прадпрыемствамі. Аб тэтым сведчыць той факт, што дзяржаўны план нарыхтоўкі і вывазкі лесу выконваецца нездавальняюча. На 20 лютага план I квартала выканан па нарыхтоўцы толькі на 9,5 процанта, а па вывазцы і таго менш.

У чым-жа справа?

Першая палова квартала па сутнасці скарыстана не на нарыхтоўку лесу, а на складанне разнарадак, спісаў, падбор упаўнаважаных і іншыя папяровыя турботы. Пытанні-ж мабілізацыі калгаснікаў для сталай працы ў лесе, выканання працоўна-гужавой павіннасці, арганізацыі працы, навучання навічкоў-лесарубаў толькі цяпер ставяцца на абвестку дня. На прайшоўшых днямі абласных нарадах партыйнага актыва вызваленых раёнаў сур'ёзнай крытыцы былі падвергнуты кіраўнікі Крычаўскага, Клімавіцкага, Уваравіцкага і другіх раёнаў, дзе нарыхтоўка і вывазка лесу складае мізэрны процант плана, дзе падыходзяць да гэтай справы па-дзяляцку, несур'ёзна.

У радзе раёнаў Палескай і Магілёўскай абласцей мае месца няправільны падыход да справы ўдзелу насельніцтва ў выкананні плана лесанарыхтоўкі. Выканкомы сельсоветаў, замест стварэння сталых брыгад лесарубаў, сталі на шлях фармальнасці. Яны размеркавалі план па 2—4 кубаметры на калгасны двор. У выніку атрымалася, што на работу ў лес кожны дзень выходзяць новыя людзі, стварыць брыгады немагчыма. Зніжаецца, такім чынам, прадукцыйнасць працы, ускладняецца ўлік яе, адсутнічае матэрыяльная зацікаўленасць лесарубаў, бо пры такой сістэме яны не выконваюць норм.

Безумоўна, не ўсюды дрэнна абстаяць справы. Там, дзе па-сапраўднаму заняліся нарыхтоўкай і вывазкай лесу, ёсць добрыя вынікі. У Касцюковіцкім раёне (сакратар райкома тав. Сырамятнікаў) здолелі з 5 па 15 лютага нарыхтаваць і вывезці да месца пагрузкі каля 120 вагонаў лесаматэрыялу для шахт. З кожным днём выходзіць у лес усё больш і больш рабочых. Прыклад паказваюць комсамольцы і моладзь гэтага раёна. Комсамольска-маладзёжныя брыгады перавыконваюць нормы.

Наркамлес і леспрамгасы павінны па-сур'ёзнаму заняцца арганізацыяй працы на лесанарыхтоўках. Абавязкова зараней павінны быць адведзены лесасекі, падрыхтаваны фронт работ, складзены брыгады. На кожным лесаўчастку абавязкова трэба вызначыць спецыяліста вастрыць і правіць пілы. Пакуль гэта яшчэ не ўсюды наладжана. Брыгадзір жаночай брыгады тав. Пацёмкіна (Касцюковічы) заявіла, што калі-б членам яе брыгады не прышлося самім у рабочы час вастрыць і правіць пілы, работа пайшла-б куды хутчэй.

Ёсць нямала прыкладаў самаадданай працы на нарыхтоўцы лесу. У Нараўлянскім леспрамгасе брыгада тав. Рымчакоўскага штодня выконвае норму на 300 процантаў, брыгада тав. Хлестаковай (Магілёўская вобласць) дае 200 процантаў задання. Усямерна папулярызаваць вопыт перадавікоў, перадаваць яго адстаючым, навучаць маладых рабочых метадам стаханаўскай працы — паўсядзённая задача кіраўнікоў леспрамгасаў, раённых партыйных, совецкіх і комсамольскіх арганізацый, а таксама друку.

Справа чэсці партыйных і совецкіх арганізацый, усіх лесанарыхтоўшчыкаў даць патрэбную колькасць лесаматэрыялаў Данбасу і вызваленым раёнам Беларусі. Зробім усё, каб гэтую задачу вырашыць своечасова!

Будуюць дамы для калгаснікаў

ЛЁЗНА. (Наш кар.). 53 дамы з агульнай колькасці 60 спалілі немцы ў калгасе «Чырвоны барацьбіт», Замшанскага сельсовета. Як толькі калгасная вёска была вызвалена ад нямецкіх акупантаў, калгаснікі арганізавана ўзяліся за аднаўленне хат.

Створана будаўнічая брыгада начале з вопытным калгаснікам Ільёй Цярэшчанка. За кароткі тэрмін брыгада адбудавала 11 дамоў. Сюды перасяляюцца сем'і франтавікоў і партызан. Паміж будаўнікамі разгорнута соцыялістычнае спаборніцтва. Да пачатку веснавой сяўбы яны хочуць пабудаваць яшчэ 9 дамоў.

АД СОВЕЦКАГА ІНФОРМБЮРО

АПЕРАТЫЎНАЯ ЗВОДКА ЗА 29 ЛЮТАГА

На працягу 29 лютага на ПСКОЎСКІМ напрамку нашы войскі, працягваючы наступленне, з баямі занялі больш 250 населёных пунктаў, у тым ліку ПАГАРЭЛКА (10 кілометраў на поўнач ад ПСКОВА), ПАДЛІП'Е, ПАДБАРОЎЕ, ЛАПАТАВА, КУТУЗАВА, ЛАПАЦІХА, ЦЕШКАВА, ВЕРХНІ МОСТ, АСНЮГІ, КЛІМАВА, МАЛЬКОВА, МАЛАЯ ПУСТЫНЬКА, БРАГІНА, ВЫБАР, КАПЫЛОВА і чыгуначная станцыя ДОЎГАРЭПІЦА.

На паўночны захад ад НОВАСАКОЛЬНІКІ нашы войскі, зламаўшы супраціўленне праціўніка, авалодалі раённым цэнтрам Калінінскай вобласці гор. НОВАРЖЭЎ, а таксама з баямі занялі больш 60 другіх населёных пунктаў, у тым ліку САБАЛІЦЫ, АСІНКІНА, АНАШКІНА, БУЛАХАВА, БАРАДЗІНО, БАРАНАВА, ДЗЁМІНА ГОРКА, ДЗЕВІЧ'Е.

На поўдзень ад горада КРЫВЫ РОГ нашы войскі вялі паспяховыя наступальныя баі, у ходзе якіх авалодалі раённым цэнтрам Днепрапятроўскай вобласці горадам ШЫРОКАЕ, горадам ІНГУЛЕЦ, а таксама з баямі занялі больш 70 другіх населёных пунктаў, у тым ліку вялікія населёныя пункты НАВАСЁЛАЎКА, ДАР РАДЗІВІЧЫ, НОВА-КУРСКАЯ, ШАСЦЯРНЯ, НІКАЛАЕЎКА, ВЫСОКАПОЛЛЕ, НОВА-ВАЗНЯСЕНСКАЕ, ІВАНАЎКА, БЯЛЯЕЎКА, ДУДЧЫНА і чыгуначная ст. ВЫСОКАПОЛЛЕ.

На другіх участках фронта — пошукі разведчыкаў.

На працягу 28 лютага нашы войскі на ўсіх франтах падбілі і знішчылі 25 нямецкіх танкаў. У паветраных баях і агнём зянітнай артылерыі збіта 36 самалётаў праціўніка.

Адказ калгаснікаў на загад таварыша Сталіна

УВАРАВІЧЫ. (Наш кар.). Як толькі ў раён прыбылі газеты з гістарычным Загадам Вярхоўнага Галоўнакамандуючага таварыша Сталіна, ва ўсіх сельскагаспадарчых арцелях і МТС адбыліся многалюдныя мітынгі. У сваіх выступленнях калгаснікі і рабочыя МТС горача вітаюць загад таварыша Сталіна.

— Гістарычны загад нашага любімага правадыра і палкаводца, —гаворыць старшыня калгаса «Чырвоны Днепр» тав. Салдаценка,—усяляе ў нас веру ў тое, што хутка ўся наша родная Беларусь будзе поўнасцю вызвалена ад нямецкіх акупантаў. Дзеля гэтага мы абавязуемся працаваць з падвоенай энергіяй, каб у самы бліжэйшы час закончыць падрыхтоўку да веснавой сяўбы.

Калгаснікі сельгасарцелі «Новы свет» рашылі адказаць на загад таварыша Сталіна ўзмацненнем дапамогі любімай Чырвонай Арміі. Старшыня калгаса тав. Жук тутжа на сходзе ўнёс 10.000 рублёў на будаўніцтва танкавай калоны.

Горача вітаюць загад любімага правадыра калгаснікі сельгасарцелей «Першае мая», імені Тэльмана і рабочыя машынна-трактарнай станцыі. Па прапанове дырэктара тав. Каротчык калектыў машынна-трактарнай станцыі ўнёс 11.000 рублёў на будаўніцтва грозных совецкіх танкаў.

— Мы прыкладзем усе нашы намаганні, усю нашу энергію і ўменне,—пішуць у сваіх рэзалюцыях калгаснікі раёна, — каб у гэтым годзе вырасціць высокі сталінскі ўраджай і адрадзіць калгасную жывёлагадоўлю. Хлебам і грашыма, усім чым толькі можам, будзем дапамагаць нашай любімай Чырвонай Арміі канчаткова разграміць ворага.

Да пытання аб совецка-фінскіх адносінах

За апошні час у замежным друку распаўсюджваюцца розныя чуткі і выдумкі аб перагаворах, якія нібыта вядуцца паміж Совецкім Саюзам і Фінляндыяй адносна спынення Фінляндыяй ваенных дзеянняў супроць СССР і выхаду Фінляндыі з вайны. У сапраўднасці-ж афіцыяльныя перагаворы паміж Совецкім Саюзам і Фінляндыяй яшчэ не распачаліся, а справа ідзе аб падрыхтоўцы такіх перагавораў.

У сярэдзіне лютага г. г. адзін вядомы шведскі прамыслоўца звярнуўся да совецкага пасланніка ў Стакгольме А. М. Калантай з паведамленнем, што ў Стакгольм прыбыў прадстаўнік Фінскага Ўрада пан Паасіківі, які мае даручэнне высветліць умовы выхаду Фінляндыі з вайны. Пры гэтым А. М. Калантай было пастаўлена пытанне, ці згадзіцца Совецкі Ўрад мець справу з цяперашнім Фінскім Урадам, і ці згодна яна сустрэцца з прадстаўніком гэтага ўрада панам Паасіківі.

Па даручэнню Совецкага Ўрада А. М. Калантай заявіла, што Совецкі Ўрад не мае падстаў мець асаблівае давер'е да цяперашняга Фінскага Ўрада, але калі ў фінаў няма іншых магчымасцей, то Совецкі Ўрад у інтарэсах міру згодны весці перагаворы з цяперашнім Фінскім Урадам аб спыненні ваенных дзеянняў.

У часе неафіцыяльнай сустрэчы, якая адбылася па просьбе п. Паасіківі 16 лютага, пан Паасіківі заявіў А. М. Калантай, што ён упаўнаважаны Фінскім Урадам высветліць умовы Совецкага Ўрада адносна спынення Фінляндыяй ваенных дзеянняў і выхаду Фінляндыі з вайны.

Пры наступнай сустрэчы А. М. Калантай перадала пану Паасіківі адказ Совецкага Ўрада, які мае ніжэйнаступныя ўмовы перамір'я:

1. Разрыў адносін з Германіяй і інтэрніраванне нямецкіх войск і караблёў у Фінляндыі, прычым калі Фінляндыя лічыць гэту апошнюю задачу для сябе непасільнай, то Совецкі Саюз гатоў аказаць ёй неабходную дапамогу сваімі войскамі і авіяцыяй.

2. Аднаўленне совецка-фінскага дагавора 1940 года і адвод фінскіх войск да граніцы 1940 г.

3. Неадкладны зварот совецкіх і саюзных ваеннапалонных, а таксама совецкіх і саюзных людзей з грамадзянскага насельніцтва, якія ўтрымліваюцца ў канцлагерах або выкарыстоўваюцца фінамі на працы.

4. Пытанне аб частковай або поўнай дэмабілізацыі фінскай арміі пакінуць да перагавораў у Маскве.

5. Пытанне аб пакрыцці страт, прычыненых Совецкаму Саюзу ваеннымі дзеяннямі і акупацыяй совецкіх тэрыторый, пакінуць да перагавораў у Маскве.

6. Пытанне аб раёне Петсамо пакінуць да перагавораў у Маскве.

Пану Паасіківі было заяўлена, што калі Фінскі Ўрад згодны неадкладна прыняць гэтыя ўмовы, Совецкі Ўрад гатовы прыняць у Маскве прадстаўнікоў Фінляндыі для перагавораў аб заключэнні канкрэтнага пагаднення.

Чуткі, якія распаўсюджваліся ў некаторых органах замежнага друку, аб тым, што Совецкі Ўрад прад'явіў Фінляндыі патрабаванне аб безагаворачнай капітуляцыі, а таксама аб тым, што Совецкі Саюз патрабаваў ад Фінляндыі згоды на акупацыю совецкімі войскамі г. Хельсінкі і іншых буйных фінскіх гарадоў, з'яўляюцца неабгрунтаванымі.

ІНФОРМБЮРО НАРОДНАГА КАМІСАРЫЯТА ЗАМЕЖНЫХ СПРАЎ СССР.

Слаўны сын Беларусі Аляксандр Ісачанка

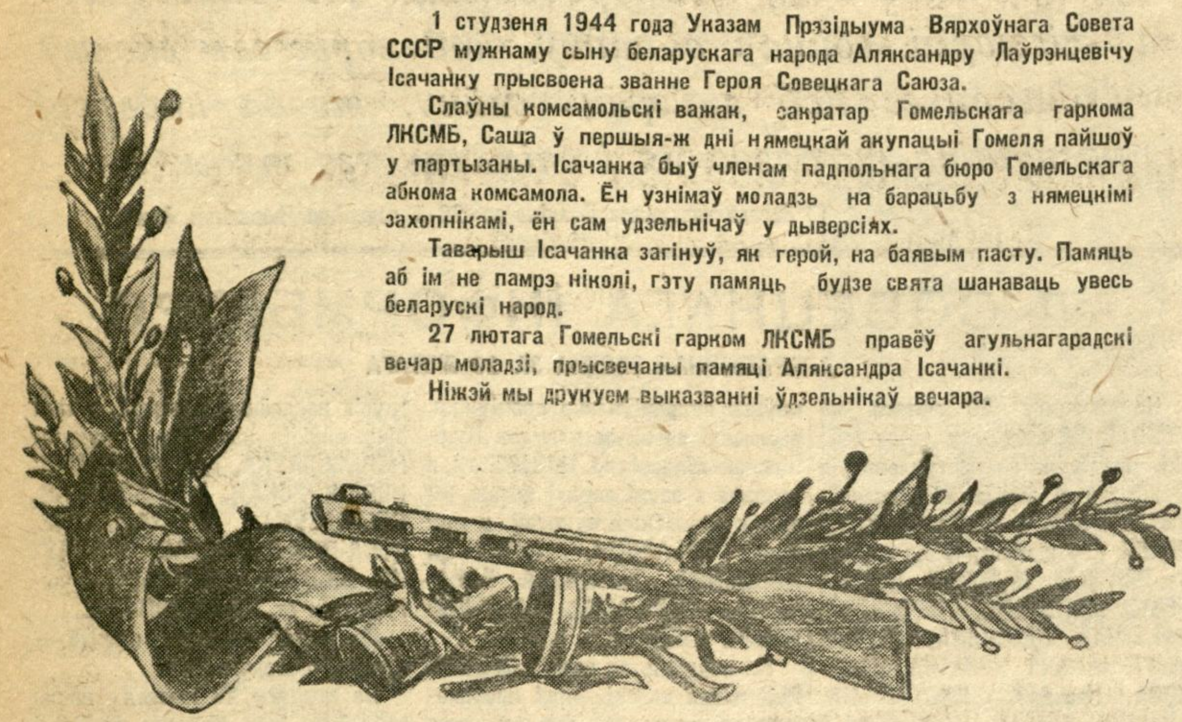
1 студзеня 1944 года Указам Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР мужнаму сыну беларускага народа Аляксандру Лаўрэнцевічу Ісачанку прысвоена званне Героя Совецкага Саюза.

Слаўны комсамольскі важак, сакратар Гомельскага гаркома ЛКСМБ, Саша ў першыя-ж дні нямецкай акупацыі Гомеля пайшоў у партызаны. Ісачанка быў членам падпольнага бюро Гомельскага абкома комсамола. Ён узнімаў моладзь на барацьбу з нямецкімі захопнікамі, ён сам удзельнічаў у дыверсіях.

Таварыш Ісачанка загінуў, як герой, на баявым пасту. Памяць аб ім не памрэ ніколі, гэту памяць будзе свята шанаваць увесь беларускі народ.

27 лютага Гомельскі гарком ЛКСМБ правёў агульнагарадскі вечар моладзі, прысвечаны памяці Аляксандра Ісачанкі.

Ніжэй мы друкуем выказванні ўдзельнікаў вечара.

КЛЯТВА ПАТРЫЁТА

Калі немцы акупіравалі Гомель, Аляксандр Ісачанка пайшоў у партызаны. Ён стаў членам бюро Гомельскага падпольнага абкома ЛКСМБ.

Аляксандр Ісачанка многа зрабіў для арганізацыі падполля ў Гомелі. Многа зрабіў ён для арганізацыі комсамольцаў і моладзі на барацьбу супроць ненавісных фашыстаў.

У самыя цяжкія часіны, у дні дзікага фашысцкага разбою ў Гомелі і Гомельскай області, Ісачанка прабіраецца ў вёску, каб сустрэцца з сувязнымі, каб атрымаць патрэбныя весткі і даць новыя заданні. Ён лепшы разведчык партызанскага атрада. Яго весткі заўсёды праўдзівыя і дасканалыя. Ён лепшы праваднік партызанскага атрада. Ніхто лепш яго не ведае лясных сцежак. Ніхто лепш яго не правядзе партызанскі атрад праз малы і вялікі лес.

Партызанскаму атраду «Бальшэвік» патрэбна было прайсці 200 кіламетраў. Шлях быў цяжкі. Трэба было абыйсці дзесяткі нямецка-паліцэйскіх гарнізонаў, фарсіраваць на сваім шляху пяць вялікіх водных перашкод, чатыры разы прайсці праз чыгунку і ў двух месцах шасейныя магістралі. На сваім шляху партызаны атрымлівалі па пяць печаных бульбін на суткі, апошнія-ж два дні харчаваліся маладымі парасткамі хвоі. Знясіленыя бяссонніцай, пераходамі, голадам, яны ўсё-ж ішлі наперад. Праваднікам атрада ў гэтым цяжкім пераходзе быў Аляксандр Ісачанка. У той час, калі байцы атрада адпачывалі, Саша ішоў у разведку, і гэта яго заслуга, што атрад прыбыў на месца без адзінай страты.

Саша быў не толькі добры разведчык-праваднік, але і бясстрашны дыверсант.

Моладзь любіла яго. Гэта ён расказваў пра гераічнае мінулае рускага народа, пра подвігі воінаў Чырвонай Арміі на франтах Айчыннай вайны.

Там, дзе быў Саша, не было скарг на цяжкасці. Кожны партызан ведаў, што важак пераносіць больш, чым хто-небудзь іншы, і гэта прымушала партызан не лічыцца з цяжкасцямі.

Жыццё таварыша Ісачанкі было цалкам прысвечана служэнню народу, комуністычнай партыі, комсамолу. Можна прывесці многа прыкладаў слаўных баявых спраў комсамольцаў атрада «Бальшэвік», у радах якога быў Ісачанка. Комсамольская арганізацыя гэтага атрада займала вядучае месца ў баявых дзеяннях гомельскіх партызан. З ліку комсамольцаў было падрыхтавана 80 дыверсантаў і 29 кулямётчыкаў. Комсамольцы атрада падарвалі 58 варожых эшалонаў з войскамі і грузамі, разбурылі да 5 кіламетраў чыгункі, знішчылі 87 машын, 1 танк, 1 бронемашыну.

У 1940 годзе Гомельскі гарком КП(б)Б прыняў тав. Ісачанку ў члены КП(б)Б, Уступаючы ў комуністычную партыю, Ісачанка пісаў у сваёй заяве: «Я апраўдаю высокае званне члена партыі Леніна—Сталіна».

І гэту клятву, клятву патрыёта, ён выканаў.

Ён аддаў сваё жыццё за Радзіму, і імя яго ніколі не забудзе беларускі народ.

А. РУДАК,
былы сакратар Гомельскага падпольнага абласнога камітэта ЛКСМБ.

БРЫГАДА ІМЕНІ ГЕРОЯ-ПАРТЫЗАНА

Мы асабіста не ведалі яго. Нам да гэтага часу, нажаль, не ўдалося пабачыць яго фатаграфію. Але ўсе мы свята шануем яго памяць. Паважаем яго за мужнасць і храбрасць, за чыстату душы. Імя Сашы Ісачанкі яшчэ больш аб'еднала дзяўчат нашай брыгады, якія прыехалі на працу ў Гомель. У яго самаадданай барацьбе з нямецкімі акупантамі мы бачым прыклад для сваёй працы па аднаўленню Гомеля.

Ён быў мужным партызанам. Ён паўстаў на барацьбу з чужынцамі, каб не даць закаваць народ у ланцугі. За мужнасць і геройства ў партызанскай барацьбе ўрад пасмертна прысвоіў таварышу Ісачанку званне Героя Совецкага Саюза.

Наша брыгада складаецца з 8-мі электрамеханікаў сувязі. Нас не спыняюць цяжкасці. Атрымаўшы для выканання аднаго задання 15 дзён, мы зрабілі справу за 4 дні.

За прыкладнае выкананне работ начальнік дыстанцыі прысвоіў нашай брыгадзе званне франтавой, а Гомельскі гарком ЛКСМБ надаў брыгадзе імя былога сакратара гаркома, мужнага партызана Аляксандра Ісачанкі.

Гэта вялікая чэсць—насіць імя героя, і мы ўзялі на сябе абавязацельства працаваць, не лічачыся з часам, выконваць заданні раней тэрміну.

Па прыкладу нашай брыгады зараз працуюць і другія. Я заклікаю ўсю гомельскую моладзь працаваць так, як змагаўся супроць немцаў Аляксандр Ісачанка.

Нядаўна гомельскія комсамольцы прынялі пісьмо да таварыша Сталіна. Мы павінны выканаць клятву па аднаўленню роднага Гомеля, якую далі Вярхоўнаму Галоўнакамандуючаму, Маршалу Совецкага Саюза таварышу Сталіну.

Т. ФЯДОРЫНА,
брыгадзір франтавой брыгады імені Аляксандра Ісачанкі.

БЯССМЕРЦЕ

Гэта была непаўторна страшэнная жнівеньская ноч 1941 года. Гарэў любімы горад Аляксандра Ісачанкі. Гарэў Гомель, куды некалькі год таму назад ён прышоў на вучобу, дзе ён упершыню пачаў самастойную працу і дзе нядаўна яго абралі першым сакратаром гарадскога камітэта комсамола... Няўмольны агонь, быццам жывое страшыдла, поўз па вуліцах. Ад гарачыні дыхаць было ўсё цяжэй і цяжэй.

Гэта былі хвіліны горачы і болю. Тое, што Ісачанка бачыў навокал, паходзіла на сон. Але гэта была сапраўднасць, жудасная сапраўднасць. Горад надпаліў вораг, і ў сэрцы маладога беларуса накіпала злосць.

За плячыма ў юнака вінтоўка. Ён мацней падцягнуў рамень, кінуў апошні развітальны позірк па любімыя вуліцы і пайшоў.

У той дзень яму споўнілася 21 год.

Сын уваравіцкага калгасніка Лаўрэнція Ісачанкі—Саша рана пачаў працаваць на зямлі і гэту ўдзячную працу ён палюбіў усёй душою. Ісачанка любіў беларускія палі асабліва ранняй вясною, калі пад праменнямі сонца чарнее снег, а з зямлі ідзе пара.

...Нястомна пяюць ручайкі. Над родным сялом далёкія веснуны вясны — пералётныя птушкі. Першы выезд у поле. Наперадзе калгасны сцяг і яго нясе Саша Ісачанка. Хоць ён самы малады ў брыгадзе, але да яго слова прыслухоўваюцца старыя.

Саша многа чытаў і больш за ўсё любіў кнігі аб зямлі. У сям'і і калгасе думалі, што малады Ісачанка будзе аграномам. Ён чытаў Ціміразева і Лысенка. Набіраючы ў руку залацістае зерне, ён ведаў, дзе і калі пасеяць яго, каб яно лепш узышло.

Яму прарочылі лёс агранома, але ён рашыў стаць педагогам і паступіў на педагагічныя курсы. На курсах яго абралі сакратаром комсамольскай арганізацыі. Грамадскую работу ён спалучаў з вучобай. Але яму не суджана было стаць педагогам. Спачатку Ісачанка загадваў аддзелам прапаганды Рэчыцкага райкома комсамола, а затым працаваў у Гомелі, дзе першы час загадваў сельскагаспадарчым аддзелам абкома комсамола.

Ён быў неваенны чалавек. А вось цяпер за яго плячыма вінтоўка. Ці здолее ён валодаць ёю?

Гэта былі цяжкія дні. Вораг акупіраваў родную рэспубліку і поўз далей, да Масквы. Тады, у гэтыя цяжкія хвіліны, раптам выявіўся ваенны талент комсамольскага важака Аляксандра Ісачанкі. Куды падзеўся сарамлівы Саша! Цяпер ён нават знешне змяніўся. Узмацнеў, загартаваўся. Яго паіла сілай родная зямля, па якой ён хадзіў і якую ён не пакінуў у цяжкі, чорны дзень. Не было тола, і Ісачанка прапанаваў здабываць яго са снарадаў. Снарадаў хапала, але здабываць тол было небяспечна. Гэта не стала перашкодай. Здабыты такім чынам тол адразу-ж пускалі ў справу.

Ісачанка ўвайшоў у першую дыверсійную групу, і крушэнне першага нямецкага эшалона было справай яго рук. Ён узарваў гэты эшалон недалёка ад Гомеля, ад таго горада, які любіў усім сэрцам і за папялішчы якога помсціў з усёй ярасцю. Вопытны партызан-падрыўнік, Аляксандр Лаўрэнцевіч навучаў свайму майстэрству моладзь, і ўслед за першай дыверсійнай групай усюды па Гомельшчыне—ад Жлобіна да Лоева — з'явіліся дзесяткі новых груп.

Аляксандр Ісачанка не вярнуўся з баявой аперацыі. Ён загінуў на баявым пасту.

Не памрэ слава Аляксандра, комсамольскага важака, які ў цяжкі для Радзімы час узяў у рукі зброю і сваім асабістым прыкладам павёў моладзь на барацьбу супроць нямецкіх захопнікаў.

Ефім САДОУСКІ.

Наша помста

Саша загінуў. Загінуў героем. За смерць нашага лепшага таварыша партызаны жорстка помсцілі гітлераўскім бандытам.

Мы не пакінулі падрыўную справу, якую пачаў Ісачанка, а яшчэ больш развілі яе. Замест аднэй падрыўной групы мы ўзрасцілі 25—30 такіх груп. Намі было падарвана 150 варожых эшалонаў.

Мы помсцілі ворагу і мы будзем помсціць яму і далей, пакуль да апошняга не прагонім фашыстаў з роднай зямлі.

Мы будзем множыць слаўныя баявыя традыцыі таварыша Ісачанкі, і ў нашых перамогах будзе ззяць яго бяссмертнае імя.

Ф. КЕЧКА,
партызан атрада «Бальшэвік».

Будзем такімі, як ён

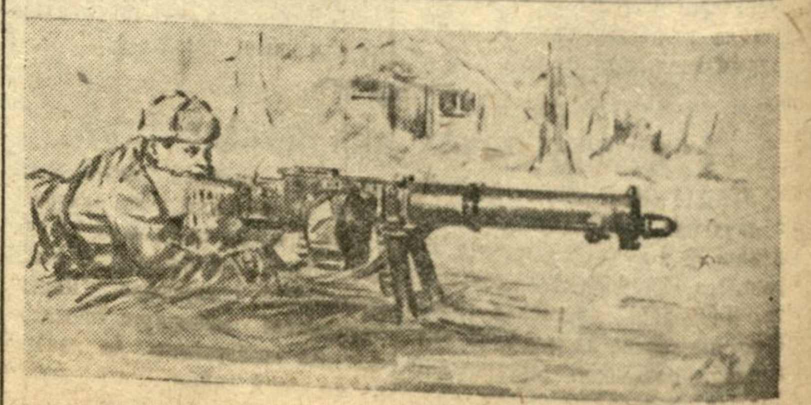
Мы, піонеры,—змена комсамолу. Мы вучымся ў мужных комсамольцаў. Ніколі не забудзем імён слаўных герояў-партызан, гэткіх, як Саша Ісачанка. Яны сваімі гераічнымі справамі наблізілі перамогу над ворагам і дапамаглі вызваліць нас, совецкіх дзяцей, ад нямецкай няволі.

Таварыш Ісачанка—адзін з тых герояў, прыклад якіх мы павінны заўсёды пераймаць.

Ад імені піонераў Гомельскай школы № 6 я абяцаю, што мы заўсёды будзем гатовы да барацьбы, да абароны нашай Радзімы, якую так любіў комсамолец Саша і за якую ён аддаў жыццё.

Мы будзем добра вучыцца, будзем усімі сіламі дапамагаць аднаўляць наш любімы Гомель.

Олег ЗАХОЖЫ.

Малюнак партызана Л. БОЙКА.

З ПАВЕДАМЛЕННЯ НАДЗВЫЧАЙНАЙ ДЗЯРЖАЎНАЙ КАМІСІІ

па ўстанаўленню і расследванню злачынстваў нямецка-фашысцкіх захопнікаў і іх саўдзельнікаў і нанесеных імі страт грамадзянам, калгасам, грамадскім арганізацыям, дзяржаўным прадпрыемствам і ўстановам СССР

Аб разбурэннях і зверствах, зробленых нямецка-фашысцкімі захопнікамі ў г. КІЕВЕ

Нямецкія захопнікі, уступіўшы на тэрыторыю Украіны, раней за ўсё прыступілі да рабавання народнага багацця і маёмасці мірных жыхараў.

Гітлераўскі стаўленік на Украіне—рэйхс камісар Эрых Кох пісаў: «Гутарка ідзе раней за ўсё аб тым, каб падтрымаць і забяспечыць для нямецкай ваеннай гаспадаркі і нямецкага камандавання надзвычайна вялікія крыніцы сыравіны і харчовых прадуктаў гэтай краіны для таго, каб Германія і Еўропа маглі весці вайну любой працягласці».

Для правядзення гэтых грабежніцкіх планаў немцы спрабавалі ўстанавіць рабска - нявольніцкі рэжым на Украіне.

У сакрэтным цыркуляры камандуючага германскімі тылавымі войскамі на Украіне генерала авіяцыі Кітцынгера ад 18 ліпеня 1942 года за нумарам 1571:564:42 падкрэслівалася: «Украінец быў і застанецца для нас чужым. Кожнае простае, даверлівае праяўленне інтарэсу да ўкраінцаў і іх культурнага іспавання ідзе ў шкоду і паслабляе тыя істотныя рысы, якім Германія абавязана сваёй магутнасцю і веліччу».

У Кіеве арудавала шайка крывавых фашысцкіх бандытаў. Гэту шайку ўзначальвалі генерал-камісар Магунія, камендант горада генерал Эбергардт, вышэйшы кіраўнік СС і паліцэйфюрэр Гальтэрман, генерал паліцыі парадку Шэер, оберштурмбан-фюрэр Эрлінгер, штадткамісар СА—брыгадэнфюрэр Квітцрау. Пад кіраўніцтвам гэтых бандытаў, побач з грабяжамі, разбурэннямі і сістэматычным знішчэннем насельніцтва Кіева, праводзілася палітыка анямечвання украінскага народа. Украінская культура ўсяляк душылася і знішчалася, совецкія людзі асуджаліся на голад і смерць. На сценах шматлікіх магазінаў, рэстаранаў з'яўляліся шыльды: «Толькі для немцаў». Украінскі оперны тэатр імені Шэўчэнка, стадыён і іншыя грамадскія ўстановы былі аб'яўлены даступнымі толькі для немцаў. Загадам за нумарам 184 ад 6 жніўня 1942 года камендант горада, генерал-маёр Рэмер забараніў немцам запрашаць «туземцаў» (украінцаў) на стадыёны і ў рэстараны. Гістарычнае месца Кіева—Аскольдаву магілу акупантыператварылі ў нямецкія могілкі.

Разбурэнне прамысловасці, транспарта і комунальнай гаспадаркі горада і абрабаванне насельніцтва

Нямецкія акупанты ў горадзе Кіеве разрабавалі і вывезлі ў Германію абсталяванне прамысловых прадпрыемстваў, а будынкі ўзарвалі і спалілі. Гітлераўцы разбурылі машынабудаўнічыя і металаапрацоўчыя заводы «Большэвік», «Красный экскаватор», якія забяспечвалі прамысловасць, транспарт і сельскую гаспадарку машынамі, інвентаром і запаснымі часткамі; узарвалі, спалілі і разбурылі ўсю пуцявую гаспадарку буйнейшага чыгуначнага вузла Кіеў—Дарніца; узарвалі і спалілі пабудаваныя за годы совецкай улады вялікія фабрыкі — тэкстыльныя, прадзільна-трыкатажную, швейную імені Горкага, першую, чацвертую, восьмую абутковыя і іншыя.

Фашысты ўзарвалі, спалілі і разбурылі электрастанцыі і электрасетку, трамвайны і тралейбусны паркі, вадаправод і каналізацыю, а таксама хлебазаводы і іншыя прадпрыемствы, пазбавіўшы насельніцтва вялікага горада—вады, хлеба, атаплення, асвятлення і сродкаў перасоўвання.

Нямецка - фашысцкія варвары за час свайго гаспадарання ў Кіеве ўзрывамі і падпаламі зусім знішчылі галоўную вуліцу—Крэшчацік, а таксама лепшыя будынкі на прылягаючых вуліцах: Прарэзнай, Інстытуцкай, Бальшой Васількоўскай. Яны разбурылі 940 будынкаў дзяржаўных і грамадскіх устаноў з плошчаю каля 1 млн. кв. метраў, у тым ліку будынкі—Вярхоўнага Совета УССР, галоўнага паштамта, гасцініцы Кантыненталь і іншыя; 1.742 комунальныя дамы з жылёвай плошчаю больш 1 млн. кв. метраў, 3.600 дамоў прыватнага ўладання з жылёвай плошчаю каля 500 тыс. кв. метраў. У выніку гэтых злачынстваў больш 200 тысяч жыхароў Кіева пазбавіліся прытулку.

6 кастрычніка 1942 года СС оберштурмбанфюрэр Шпацэль апублікаваў распараджэнне: «12 жніўня 1942 года імперскі кіраўнік даў указанне, на аснове якога ўсё золата, срэбра і іншыя каштоўныя металы і ўсе каштоўныя рэчы без выключэння павінны быць забраны і накіраваны обергрупенфюрэру Поль».

Гітлераўцы аб'яўлялі цэлыя раёны горада «баявой зонай». Гвалтоўнае перасяленне жыхараў з гэтай «зоны» было толькі повадам для разнузданага рабавання.

Заводы і фабрыкі амаль не працавалі, культурныя і навуковыя ўстановы былі разгромлены. Многіх дзеячоў навукі немцы пад пагрозай угону ў Германію прымушалі працаваць вартаўнікамі, касірамі. Прафесар матэматыкі Крукоўскі працаваў касірам на воднай станцыі, дацэнт хіміі Страшкевіч—загадчыкам пральні, дацэнт Пячук—вартаўніком.

Фашысцкія рабаўласнікі пагналі сотні тысяч совецкіх грамадзян на нямецкую катаргу. «Дзякуючы працы нямецкіх кіраўнікоў, — пісаў рэйхскамісар Украіны Эрых Кох,—нам удалося пасланы сотні тысяч украінскіх рабочых для работы ў Германію і, раней за ўсё, на прадпрыемствы ваеннай прамысловасці».

Два гады нямецка-фашысцкай акупацыі былі поўны суцэльнымі здзекамі над чалавечым пачуццём совецкіх людзей; гэта быў час голаду і разбурэння, час поўнага бяспраўя і безабароннасці.

Разбурэнне і абрабаванне культурных і гістарычных каштоўнасцей горада КІЕВА

Гітлераўцы з першых-жа дзён утаржэння на Украіну прыступілі да планамернага знішчэння школ, вышэйшых навучальных устаноў, музеяў, бібліятэк, клубаў, тэатраў, больніц і дзіцячых садоў.

У Кіеве, да ўтаржэння немцаў, было 150 сярэдніх і пачатковых школ. З іх 77 школ акупанты занялі пад казармы, 9—прыстасавалі пад склады і майстэрні, у двух размясцілі воінскія штабы і 8 школ выкарысталі пад канюшні. Пры адступленні з Кіева нямецкія варвары разбурылі 140 школ.

Нямецкія акупанты разрабавалі з кніжных фондаў кіеўскіх бібліятэк звыш чатырох мільёнаў кніг. З адной толькі бібліятэкі Акадэміі Навук УССР гітлераўцы вывезлі ў Германію больш 320 тысяч розных каштоўных і ўнікальных кніг, журналаў і рукапісаў.

5 верасня 1943 года немцы спалілі і ўзарвалі адзін з старэйшых цэнтраў украінскай культуры Кіеўскі дзяржаўны ўніверсітэт імені Т. Г. Шэўчэнка, заснаваны ў 1834 годзе і пабудаваны па праекту архітэктара Бярэцці Старшага. У агні загінулі велізарнейшыя культурныя каштоўнасці, якія служылі на працягу стагоддзяў асновай навукова-вучэбнай працы ўніверсітэта; нямецкія акупанты разбурылі таксама і другія вышэйшыя навучальныя ўстановы Кіева: Індустрыяльны, Лесагаспадарчы, Педагагічны імені Горкага і іншыя інстытуты.

Фашысцкія варвары спалілі ў Кіеве будынак Драматычнага тэатра Чырвонай Арміі на 1.000 месц, Тэатральны інстытут, Кансерваторыю; узарвалі цудоўны будынак цырка на 2.500 месц; спалілі з усім абсталяваннем Тэатр юнага гледача ім. М. Горкага; знішчылі Яўрэйскі тэатр.

Нямецка-фашысцкія акупанты, пад кіраўніцтвам доктара Вінтэр, яго намесніка доктара Бенцынг, доктара Розкампф і мастака Клейн, разбурылі музей і вывезлі ў Германію ўсе экспанаты, якія знаходзіліся ў ім.

Гітлераўцы разрабавалі музей ім. Т. Г. Шэўчэнка і гістарычны музей. Яны разрабавалі велізарнейшы помнік славянскіх народаў—Сафійскі сабор, з якога вывезлі 14 фрэсак XII стагоддзя, у тым ліку 4 фрэскі са сцен Міхайлоўскага Златаверхага манастыра, каштоўнейшую ўтвар і прадметы культа.

Па загаду нямецкага камандавання воінскія часці абрабавалі, узарвалі і разбурылі старажытнейшы помнік культуры—Кіева-Пячэрскую лаўру. Раніцой 3 лістапада 1941 года нямецкія жандармы выселілі з лаўры ўсіх жыхараў і ў дзве гадзіны для ўзарвалі Успенскі сабор.

Масавае знішчэнне мірных грамадзян і совецкіх ваеннапалонных

Нямецкія каты з першых-жа дзён захопу Кіева праводзілі масавае знішчэнне насельніцтва шляхам катаванняў, расстрэлаў і павешання, атручвання газам у «душагубках». Людзей хапалі проста на вуліцах, расстрэльвалі вялікімі групамі і ў адзіночку. Для запалохання насельніцтва вывешваліся аб'явы аб расстрэлах: «У якасці рэпрэсій за акт сабатажа сёння расстраляна 100 жыхараў Кіева. Няхай гэта паслужыць прадасцярогай. Кожны жыхар Кіева з'яўляецца адказным за акт сабатажу. Кіеў, 22.X-1941 года. Камендант горада». Альбо: «Выпадкі падпалаў і сабатажу, якія пачасціліся ў Кіеве, прымушаюць мяне прыбегнуць да суровых мер. Пагэтаму сёння расстраляны 300 жыхараў Кіева. За кожны новы выпадак падпалу або сабатажу будзе расстраляна значна большая колькасць жыхараў Кіева. Кіеў, 2 лістапада 1941 года. Эбергардт, генерал-маёр і камендант горада».

Фашысты масамі забівалі мужчын, жанчын, дзяцей, старых і хворых. Так, 14 кастрычніка 1941 года ў псіхіятрычную больніцу начале з нямецкім гарнізонным урачом Рыкоўскім уварваўся атрад эсэсаўцаў. Гітлераўцы загналі 300 хворых у адзін з будынкаў, у якім пратрымалі іх без харчавання і вады некалькі дзён, а затым расстралялі ў рове Кірылаўскага гаю. Астатнія хворыя былі знішчаны 7 студзеня, 27 сакавіка і 17 кастрычніка 1942 года. Забойствам часта папярэднічалі садысцкія катаванні. Архімандрыт Валерый паведаміў, што фашысты да паўсмерці збівалі хворых і слабых людзей, палівалі іх на марозе вадой і, нарэшце, прыстрэльвалі ў нямецкім паліцэйскім засценку, які знаходзіўся ў Кіева-Пячэрскай лаўры.

Гітлераўскія бандыты сагналі 29 верасня 1941 года на вугол вуліц Мельніка і Доктараўскай тысячы мірных совецкіх грамадзян. Сабраўшыхся каты павялі да Баб'яга яру, адабралі ў іх усе каштоўнасці, а затым расстралялі. Грамадзяне Н. Ф. Пятрэнка і Н. Т. Гарбачова, якія пражываюць каля Баб'яга яру, расказалі аб тым, што яны бачылі, як немцы кідалі ў роў грудных дзяцей і закапвалі іх жывымі разам з забітымі і параненымі бацькамі. «Было заметна, як слой зямлі шавяліўся ад руху яшчэ жывых людзей».

У 1943 годзе, адчуваючы няможнасць свайго становішча ў Кіеве, акупанты, імкнучыся схаваць сляды сваіх злачынстваў, раскапвалі магілы сваіх афяр і спальвалі іх. Для работы па спальванню трупаў у Баб'ім яру немцы накіроўвалі зняволеных з Сырэцкага лагера. Кіраўнікамі гэтых работ былі афіцэр СС—Топайдэ, супрацоўнікі жандармерыі Іоган Мэркель, Фохт і камандзір узвода СС—Рэвер.

Спецыяльная камісія ў складзе: Старшыні Н. С. Хрушчова, членаў камісіі: Наркомасветы УССР акадэміка—П. Тычына, сакратара Саюза совецкіх пісьменнікаў УССР акадэміка—М. Рыльскага, кандыдата біялагічных навук Акадэміі Навук УССР — Д. Маркоўскага, з удзелам медыцынскіх экспертаў: прафесараў Я. І. Півавонскага, Ю. Ю. Крамарэнка, А. М. Зюкава і судова-медыцынскага эксперта, прафесара П. А. Шэпялёўскага, у прысутнасці прадстаўніка Надзвычайнай дзяржаўнай камісіі В. Д. Шаўпова, устанавіла, што па няпоўных даных, у Кіеве замучана, расстраляна і атручана ў «душагубках» больш 195 тысяч совецкіх грамадзян.

На аснове заяў совецкіх грамадзян, пратаколаў допыту, паказанняў сведак, матэрыялаў спецыяльнай камісіі, заключэнняў судова-медыцынскай экспертызы і асабістым расследваннем, зробленым членамі Надзвычайнай дзяржаўнай камісіі—Нікалаем Мітрапалітам Кіеўскім і Галіцкім і акадэмікам І. П. Трайніным, Надзвычайная дзяржаўная камісія ўстанавіла, што разбурэнні ў горадзе Кіеве, пагалоўнае абрабаванне насельніцтва, масавыя катаванні і забойствы мірных совецкіх грамадзян і ваеннапалонных зрабілі па ўказаннях германскага ўрада і вярхоўнага камандавання: рэйхскамісар Украіны Эрых Кох, намеснік рэйхскамісара фон Ведэльштэдт, галоўнакамандуючы армейскай групай «Поўдзень» генерал-фельдмаршал фон Манштэйн, генерал авіяцыі Кітцынгер, генерал-лейтэнант войск СС Ютнер, генерал-камісар генеральнай вобласці Кіева Магунія, кіраўнік СС і паліцайфюрэр Гальтэрман, генерал паліцыі парадку Шэер, оберштурмбанфюрэр Эрлінгер, СА брыгадэнфюрэр Квітцрау, каменданты горада Кіева—генерал-маёр Эбергардт і генерал-маёр фон Рэмер, генерал-маёр Віроў, начальнік брыгады СС генерал-маёр Ленэр і іншыя афіцэры і супрацоўнікі гітлераўскіх акупацыйных улад, прозвішчы якіх прыводзяцца ў паведамленні Надзвычайнай камісіі.

Усе яны павінны панесці суровую адказнасць за жудасныя злачынствы, зробленыя перад совецкім народам.

Абясшкоджвайце нямецкія міны і „сюрпрызы“

Адступаючы пад націскам Чырвонай Арміі, праціўнік мініруе дарогі, палі, гароды, лясы, населёныя пункты, рэчы хатняга ўжытку і нават прадукты харчавання. Усю сваю звярыную пянавісць да нашага народа, жорсткасць і каварства ўкладаюць нямецка-фашысцкія вылюдкі ў свае міны.

Масавым мініраваннем гарадоў і вёсак яны спрабуюць дэзарганізаваць нармальнае жыццё на вызваленай тэрыторыі і перашкодзіць аднаўленню разбураных імі будынкаў і збудаванняў. Ад кожнага жыхара вызваленых ад фашысцкіх захопнікаў раёнаў патрабуецца выключная пільнасць, каб папярэдзіць узрывы пакінутых ворагам мін і лавушак. Пакінуты веласіпед, гадзіннік, пісталет, ружжо, палявая сумка і іншыя рэчы могуць быць пасткаю для нявопытнага чалавека.

Пасля выгнання праціўніка з населёнага пункта неабходна ўсім жыхарам строга захоўваць дысцыпліну і арганізаванасць, уключыцца ў актыўную дапамогу воінскім часцям і спецыяльным камандам па размініраванню пакінутых мінных палёў і асобных мін.

Замініраваныя аб'екты можна, пры ўважлівых адносінах, вызначыць па знешніх прыметах. Усякія дроцікі, шнуркі, ніткі, якія валяюцца на вуліцы, ва двары, на падлозе, у памяшканнях, павінны выклікаць падазронасць, бо яны могуць быць прымацаваны да мін. Прыўзнятыя, падпілаваныя або новыя сходкі на лесніцах павінны быць добра агледжаны — пад імі могуць быць міны.

Часцей за ўсё пры мініраванні аб'ектаў праціўнік ужывае міны з узрывацелямі нацяжнога і націскнога дзеяння. Таму, знайшоўшы шнуркі або дроцікі, нельга абрываць, або нацягваць іх, не выявіўшы, да чаго яны прывязаны.

На вуліцах, у полі трэба звяртаць увагу на свежаўскапаны снег (зямлю), узгоркі, пабочныя для данай мясцовасці рэчы (скрынкі-ўпакоўка мін, шнуркі, металічныя стрыжні-загвоздкі) — усё гэта можа быць месцам устаноўкі мін.

Абясшкоджанне мін патрабуе спецыяльных ведаў. Неасцярожнае абыходжанне можа прывесці да выбуху. Таму, знайшоўшы міну, не спрабуйце кранаць яе з месца, а, вызначыўшы месца вешкай з надпісам «міна», неадкладна паведаміце аб гэтым воінскай часці, або ў сельскі ці раённы совет.

Для папярэджання выбухаў пакінутых праціўнікам мін кожны жыхар павінен строга захоўваць наступныя асноўныя правілы:

Падыйшоўшы да дому, пакінутага праціўнікам, не адчыняйце калідкі, або варот, не агледзеўшы, ці не прывязаны з унутранага боку калідкі або варот якія-небудзь шнуркі.

На двары ўважліва агледзець, ці няма падазроных месц (свежа ўскапаны снег, колічкі, убітыя ў зямлю, смецце і інш.), і добра абследваць, ці няма пад сходкамі лесніцы міны.

Увайшоўшы ў дом, не дакранацца да рэчаў, пакінутых праціўнікам, бо ў іх могуць быць пасткі. Сталы, крэслы, шафы, чамаданы і іншыя рэчы хатняга ўжытку перасоўваць з месца на месца толькі пасля дакладнага агляду. Не адкрываць, не абследваўшы, куфры, скрыні, чамаданы, шафы.

Не паліць у печы, пакуль яна не праверана. Топкі могуць быць мініраваны і выбух адбудзецца пры спробе адчыніць дзверцы ці пры развядзенню агню.

Уважліва агледзець выключацелі і электрычную праводку ў будынку і пераканацца ў тым, што ад іх не адыходзяць правадпічкі. Калі-ж яны акажуцца, дык неабходна ўстанавіць, куды яны ідуць, а потым перарэзаць па аднаму.

Не чапаць пакінутыя праціўнікам веласіпеды, матацыклы і наогул каштоўныя рэчы, уважліва не агледзеўшы іх, бо яны могуць быць замініраваны.

Калі вы закапалі свае рэчы ў яму, або варыўню, дык, вярнуўшыся назад, адчыняйце крышкі ям, або дзверцы склепа толькі пасля папярэдняга агляду іх, а лепш за ўсё пры дапамозе вяровак з-за ўкрыццяў.

Іншы раз праціўнік, адыходзячы з населёнага пункта, пакідае ў склепах будынкаў міны, якія самі ўзрываюцца праз пэўны тэрмін (міны замаруджанага дзеяння). Калі вы знайшлі ў сваім падвале падазроныя месцы або пачуеце ход гадзіннікавага механізма, неадкладна паведаміце аб гэтым воінскім часцям або прадстаўніку мясцовай улады.

Указаныя меры перасцярогі павінен строга захоўваць кожны жыхар, які вярнуўся ў населёны пункт пасля вызвалення яго ад нямецкіх захопнікаў.

Вораг шырока практыкуе суцэльнае мініраванне палёў, лясоў, сенажацей, дарог, прасек, сцежак. Выяўленне замініраваных участкаў навокал населёных пунктаў з'яўляецца важнейшай задачай не толькі воінскіх часцей, але і ўсёй грамадскасці, бо гэтым хутчэй будзе вырашана задача па абясшкоджанню мінных палёў.

Асабліва важнае значэнне набывае агляд палёў, выганаў для жывёлы, гародаў, дарог, лясоў зараз, у сувязі з набліжэннем вясны. Усе населёныя пункты, палі, лугі і лясы на вызваленай тэрыторыі нашай рэспублікі павінны быць ачышчаны ад мін да пачатку веснавой сяўбы і выгану жывёлы на пашу. Гэта мы павінны і можам зрабіць, мабілізаваўшы ўвагу ўсіх партыйных, совецкіх і грамадскіх арганізацый.

А. ДУБАЎ,
інжынер-капітан.

У вызваленым ад нямецкіх акупантаў Кіеве. На занятках рускай мовы ў трэцім класе 13-й жаночай школы. Праводзіць урок старэйшая настаўніца горада Ніна Дзмітрыеўна Зубкова.

Фото Г. УГРЫНОВІЧА.

Соўгас аднаўляецца

Да вайны наш соўгас быў параўнаўча малады. Нягледзячы на гэта, гаспадарка хутка расла, мы ўсё больш і больш здавалі прадукцыі дзяржаве. Адной толькі буйнай рагатай жывёлы ў нас налічвалася каля паўтары тысячы галоў. У соўгасе былі пабудаваны два новыя двары для жывёлы, прасторны цялятнік, вялікі свіран.

Нямецка-фашысцкім акупантам мы нічога не пакінулі. Жывёла і ўсе каштоўнасці своечасова былі эвакуіраваны ў совецкі тыл. Засталіся толькі будынкі, якія фашысты за час свайго «гаспадарання» зруйнавалі дашчэнту. Рабочыя соўгаса жылі ў лесе і ў зямлянках.

Вось чаму мы перш за ўсё пачалі аднаўляць дамы для рабочых. З часу вызвалення Чырвонай Арміяй нашага соўгаса мы аднавілі ўжо 50 дамоў для рабочых і два вялікія соўгасныя дамы. Збудавалі лазню, заканчваем будаваць кузню. Рабочыя соўгаса з выключным энтузіязмам аднаўляюць разбураную ворагам совецкую гаспадарку. Асабліва вызначаюцца на будаўніцтве цесляры брыгадзір Еўдакім Раманенка і Павел Науменка.

Вясной гэтага года нашаму соўгасу трэба будзе засеяць 220 гектараў яравых культур. Значную частку насення сабралі самі рабочыя. Мы набылі ўжо 7 коней, маем 20 плугоў, 20 боран. Рамонт інвентара хутка будзе закончаны.

Улічваючы вялікую патрэбу ў цэгле, мы сіламі свайго соўгаса вырашылі пабудаваць цагельны завод. Рыхтуюцца будаўнічыя матэрыялы для завода, а таксама для пабудовы скотнага двара, канюшні і свірна.

Пройдзе нямнога часу, і наш соўгас будзе поўнасцю адноўлены. Мы будзем даваць нашай дзяржаве і нашай вызваліцельніцы — Чырвонай Арміі прадукты жывёлагадоўлі і паляводства.

Г. ІГНАТОЎСКІ,
дырэктар соўгаса імені Молатава, Камарынскага раёна.

Пра крэсла, стол і кружку...

Прадукцыя прамысловай кааперацыі ў агульным балансе народнай гаспадаркі БССР павінна займаць значнае месца. Яна і займала гэтае месца да вайны. З вызваленнем Беларусі ад подлых нямецкіх акупантаў, якія разбурылі нашу прамысловасць, работнікі промкааперацыі павінны былі неадкладна разгарнуць працу па аднаўленню сваіх прадпрыемстваў. Магчымасці па выкарыстанню мясцовых рэсурсаў шырокія. Неабходна толькі энергічна, пабальшэвіцку ўзяцца за працу, перамагаць цяжкасці.

Промкааперацыя БССР мае вытворчы план, зацверджаны Соўнаркомам БССР. Планам прадугледжаны разгортванне ў першым квартале гэтага года сеткі майстэрняў і выпуск імі прадукцыі. Як-жа выконваецца гэты план?

Аказваецца, гэтага не ведаюць і ў самым Белкаапромсовеце. Тут няма ніякіх даных аб становішчы спраў у сваёй-жа сістэме, апрача як па Нова-Беліцы і Гомелю. Агульныя весткі гавораць аб тым, што ў Белкаапромсовеце ўсё яшчэ «раскачваюцца».

З пачатку квартала да 15 лютага Белкаапромсовет павінен быў адкрыць 43 майстэрні па вырабу тавараў шырокага спажывання. Тэрмін гэты прайшоў, а план выканан толькі напалову. Ужо з самага пачатку справы тут пачалі спасылацца на розныя «аб'ектыўныя» прычыны. У выніку план выпуску прадукцыі ў першым квартале выканан толькі на 8—10 процантаў. Прамысловыя арцелі Гомельскай вобласці сарвалі выпуск металапрадукцыі, трыкатажу, валенак.

Чаго-чаго, а сыравіны для металавырабаў дастаткова. Жалезны лом і бляха валяюцца па ўсёй тэрыторыі вобласці. Пры ўсіх гэтых магчымасцях промарцелі не вырабілі ні адной кружкі, міскі, вядра, лаханкі—такіх рэчаў першай неабходнасці, выраб якіх не патрабуе ніякага складанага абсталявання ці якойсьці асаблівай механізацыі. Патрабуецца толькі ініцыятыва і гарачая энергія людзей, якім даручана гэта справа. Відаць, і аднаго і другога ў кіраўнікоў абласных прамысловых саюзаў нехапіла.

Нічога не робіцца і ў галіне задавальнення попыту на будаўнічыя матэрыялы. Залішне гаварыць, што пры разбуранай гаспадарцы попыт на цэглу, чарапіцу, вапну вельмі вялікі. Гліна і другія выкапні для вырабу мясцовых будматэрыялаў ёсць, прымітыўныя печы і сушылкі таксама не цяжка пабудаваць і асаблівых капіталаўкладанняў не патрэбна, а вось тут да гэтай справы ніяк не падступяцца.

Выраблядь рэчы шырокага спажывання заклікана і сістэма ляснай прамысловай кааперацыі — Белкаапнеспромсаюз. Па гэтай сістэме да 1 сакавіка толькі ў Гомелі і Нова-Беліцы павінны быць арганізаваны дзве мэбле-сталярныя майстэрні. Фактычна адкрыта толькі адна, ды і ў той праца як след яшчэ не наладжана. Зараз, як кажуць, дазарэзу патрэбны крэслы, сталы, а іх не вырабляюць.

Асабліва вялікае значэнне набывае зараз лесахімічная прадукцыя. Лесахімія павінна быць адной з важнейшых галін вытворчасці Белкааплеспромсаюза. Пакуль што гэтая важная справа не ацэнена і не разгорнута, як трэба. Квартальны план у студзені выканан Белкааплеспромсаюзам на 1—2 проценты... Гэтая лічба гаворыць сама за сябе.

Доўга «раскачваюцца» ў прамысловай кааперацыі!

Б. АБРАМАЎ.

Міжнародная інфармацыя

„Таймс“ аб поспехах Чырвонай Арміі

ЛОНДАН, 26 лютага. (ТАСС). «Таймс» у перадавым артыкуле, прысвечаным поспехам Чырвонай Арміі, піша, што «заняццё Крывога Рога совецкімі войскамі, якое ўдала супала з святкаваннем гадавіны Чырвонай Арміі, знамянуе цэлую эпоху ў вайне Совецкага Саюза. Яно азначае канчатковае крушэнне германскага стратэгічнага плана».

«Мы з'яўляемся сведкамі, — працягвае газета, — таго, што фактычна ўяўляе сабой канец самага грандыёзнага рабаўнічага паходу нашых часоў. Пазбаўленыя сваёй апошняй здабычы, рабаўнікі задумваюцца над тым, якбы ім выратаваць сваю ўласную скуру. Яны пасеялі вецер, і ніколі яшчэ ніхто не пажынаў такое буры».

Газета дадае: «Здольнасць рускіх вытрымліваць моцнае, шматбаковае напружанне з месяца ў месяц у самых суровых умовах, побач з невычарпальнай баявой магутнасцю совецкіх войск, з'яўляецца цудам ваеннага майстэрства ў вайне на ўсходзе».

УРАЧЫСТАЕ ПАСЕДЖАННЕ У АЛЖЫРЫ У СУВЯЗІ З ДНЁМ ЧЫРВОНАЙ АРМІІ

АЛЖЫР, 29 лютага. (ТАСС). Як перадае агенцтва Франс-Афрык, 27 лютага таварыствам франка-совецкага зближэння было наладжана ўрачыстае паседжанне ў часць 26-й гадавіны Чырвонай Арміі. На паседжанні прысутнічалі многія камісары французскага Камітэта Нацыянальнага Вызвалення і прадстаўнікі дыпламатычнага корпуса.

МІТЫНГ У НЬЮ-ЁРКУ

НЬЮ-ЁРК, 28 лютага. (ТАСС). 27 лютага ў Нью-Ёрку ў тэатры «Маджэсцік» па ініцыятыве Нацыянальнага Совета амерыкана-совецкай дружбы быў арганізаваны мітынг у часць 26-й гадавіны Чырвонай Арміі. На мітынгу выступілі многія вядомыя дзеячы.

Сенатар-дэмакрат Мэрэй (штат Мантана) у сваёй прамове заявіў: «Дэмакратычныя краіны ўсяго свету назаўсёды застануцца ў даўгу перад народамі СССР за ўсе ахвяры, якія яны прынеслі і працягваюць прыносіць у барацьбе супроць агульнага ворага».

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ.

АДРАС РЭДАКЦЫІ: гор. Гомель, вул. Вароўская, 10.